

Svenskt visarkivs inspelningsverksamhet

Märta Ramsten

Lördagen den 16 mars 1968 blev en intensiv inspelningsdag. Efter en veckas inspelningar i områden som kunde nås för dagsutflykter från Östersund reste jag norrut mot Valsjöbyn och Gunnarvattnet nära norska gränsen. Jag hälsade på hos Emma Molin (f.1892). En upptrampad stig genom den drygt meterdjupa snön ledde fram till hennes stuga. Spinnrocken stod framme och såg ut att användas flitigt. På spisen puttrade rörost. Det kändes nästan som ett stilbrott att ställa upp en modern inspelningsapparat i denna gammaldags fridfulla atmosfär. Emma Molin hade arbetat i fäbodarna 30 somrar – hon hade börjat när hon var tolv år och kunde både kauka och locka på får och getter enligt gammal praxis. Hon sjöng också flera fina vaggvisor på sitt blida och litet tillbaka-dragna sätt. Nio syskon hade man varit och det hade sjungits mycket i hemmet – fadern hade varit klockare i Hotagens kyrka i 25 år.

I slutningen ner mot sjön i själva Valsjöbyn bodde 82-åriga Ingeborg Persson. Hon satt i finrummet helt klädd i vitt och väntade på mig – hon visste att jag skulle komma. Hon kunde sjunga en mängd fina småvisor som hon fått i arv hemifrån. Men framför allt hade hon förmågan att på ett mycket levande sätt berätta om vardagen i buan, om alla faror en butös kunde råka ut för, om småfolket, vitt-rorna, och deras kråk som ibland gjorde människorna vilsna och förvirrade, men som också kunde vara till hjälp om man höll sig väl med dem.

Så ut i snön igen för att söka upp 69-åriga Beda Karlsson som enligt uppgift var duktig på att kauka. Det blev en kontrastrik upp-

Emma Molin, Gunnarvattnet, f.1892.

Foto ur Svenskt visarkivs samlingar.

levelse. Hon tog emot sportigt klädd i täckjacka och slalombyxor och berättade att hon hade börjat valla kor redan vid sex års ålder och att hon varit i buan sammanlagt 32 somrar. Vi gick ut på gårdsplanen utanför den moderna sportstugan och därifrån kaukade hon med stor och fin ton ut över Valsjöbyn. Det var en upplevelse för mig – och för byinnevånarna, tror jag – att få höra dessa sällsynta och otidsenliga tongångar rulla ned över byn en gnistrande kall och vacker vinterdag.

Färden gick vidare ned över Hotagen, där Hilma Olofsson och Helge Jonasson bidrog med ett antal visor, och sedan mot Hägg-

sjövik. Det var meningen att jag skulle få träffa några spelmän där, men mitt tidsschema hade blivit förskjutet med åtskilliga timmar, så det fick uppskjutas till ett annat tillfälle. Jag fick i alla fall på kvällskvisten träffa Albert Hägglund som kunde konsten att tralla låtar, något som var betydligt vanligare förr.

Så här kunde en inspelningsdag se ut. Berättelsen är ett förkortat avsnitt ur en resedagbok från en inspelningsresa i Jämtland (Jämten 1968). Vad jag inte skrev där var en upplevelse som kanske vittnar något om inspelarens mer personliga praktiska problem. När jag på kvällen var färdig med inspelningarna kom jag vid åttatiden till traktens enda öppna hotell i Föllinge, där jag för säkerhets skull i förväg hade beställt ett rum. Rummet var enkelt med enbart kallt vatten i en handkanna och toalett i korridoren, men rent och snyggt. Jag såg fram emot att gå ned i matsalen och äta litet lagad mat eftersom jag hela dagen blivit undfägnad med kaffe och kaffebröd. Men där blev det stopp. Hotellmatsalen var nämligen bokad för ett bröllop och någon middag gick inte att få.

Efter lång övertalning blev jag till slut lovad att få rester från bröllopsmiddagen, men jag skulle vänta på rummet. Efter lång väntan kom så först en förrätt, efter ytterligare en tid älgstek och potatis och så slutligen framåt elvatiden bröllopglassen med spunnet socker. Det var en ganska märklig upplevelse att sitta ensam på ett litet hotellrum i Föllinge en lördagkväll och äta bröllopsmiddag!

Den här typen av fältinspelningar gjordes med Svenskt visarkiv som bas från 1968 och framåt. Dvs. dessförinnan hade en rad inspelningsresor företagits i Sveriges Radios regi. Radiomedarbetaren Matts Arnberg hade med början 1948 besökt åtskilliga svenska landskap och även Finlands svenskbygder för att dokumentera folkliga musiktraditioner, i första hand för programbruk. Men önskemål fanns om en mer generell inventering av folkmusik i landet. Den som framför allt drev detta var visforskaren och radiomannen Ulf Pedder Olrog. Han hade tagit initiativet till skapandet av Svenskt visarkiv och lagt upp arbetet med en omfattande inventering av visamlingar och andra källor för visforskningen. Nu menade han att det var viktigt att också få de visor som fortfarande fanns i levande tradition inspelade.

En samarbetsnämnd för svensk folkmusik bildades 1960. I denna ingick representanter för följande institutioner: Musikhistoriska Museet, Nordiska Museet, Institutionen för Musikvetenskap i Uppsala, Sveriges Radio och Svenskt visarkiv. Senare tillkom Kungl. Musikaliska akademien, Sveriges Spelmäns Riksförbund (SSR) och Institutet för Rikskonserter. Från 1965 till 1967 gjordes upprepade försök att få ihop medel från olika håll så att det skulle räcka till en tjänst under ett år samt de nödvändiga respengarna. En resolution antogs vid en stort upplagd konferens i mars 1965 för att snarast sätta igång en räddningsaktion. Bl.a. skickade man en skrivelse till Kungl. Maj:t där man underströk vikten av "att snarast alla krafter insätts för räddandet av detta snabbt försvinnande kulturarv" (1965-05-20; SVA:s ämbetsarkiv).

Vid nyår 1968 kunde så arbetet börja. Författaren till denna artikel engagerades att utföra detta arbete som verkställande ledamot i Samarbetsnämnden för svensk folkmusik. Jag hade då en del erfarenhet av inspelningar från mitt arbete på Sveriges Radios musikavdelning och bland annat företagit inspelningsresor tillsammans med Matts Arnberg och Ulf Peder Olrog. Under förra delen av 1960-talet hade jag även lyssnat igenom och katalogiserat Sveriges Radios folkmusiksamling och därmed fått en anseelig repertoarkännedom.

Inspelningsverksamheten fick sin bas i Svenskt visarkivs dåvarande lokaler, Observatoriegatan 17 i Stockholm. Med hjälp av statsmedel kunde verksamheten fortsätta även följande år. Vid arkivets förstatligande 1970 inlemmades inspelningsverksamheten i visarkivets ordinarie arbetsuppgifter. I samband med detta upplöstes Samarbetsnämnden för svensk folkmusik.

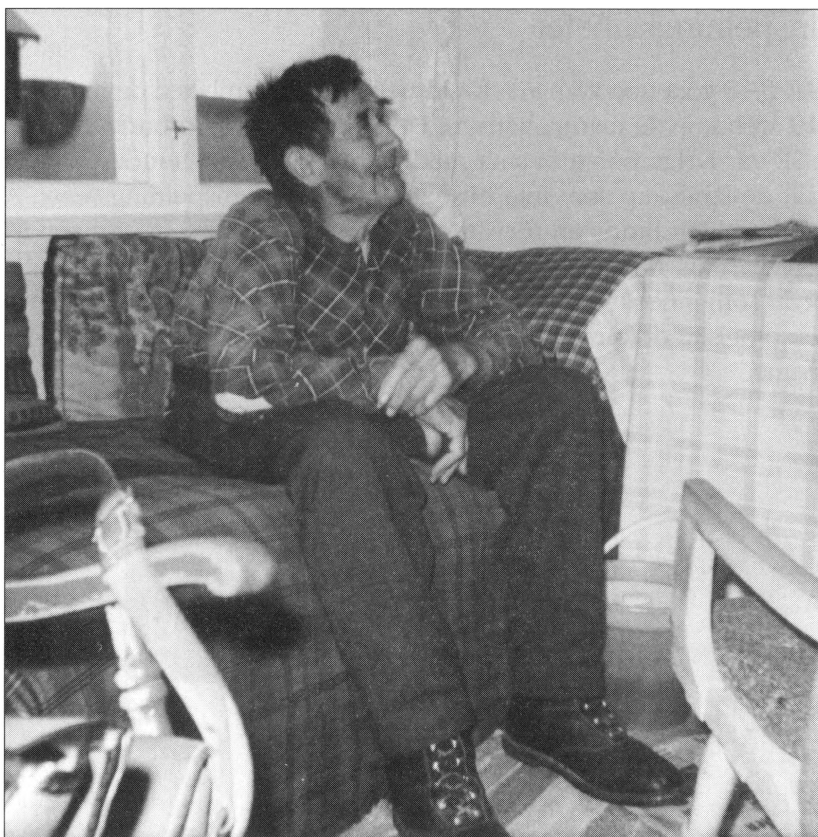
Fram till 1968 hade visarkivets verksamhetsområde enbart omfattat vismaterial. Men eftersom inspelningsarbetet kom att röra både vokal och instrumental folkmusik fick detta till följd att visarkivet vidgade sitt ämnesområde till att omfatta också den instrumentala folkmusiken. Vid förstatligandet behölls namnet Svenskt visarkiv, men den kompletterande undertiteln "Centralinstitution för vis- och folkmusikforskning" lades till.

Inspelningsarbetet

Att 1968 göra upp planerna för inspelningsverksamheten de närmaste 10 åren krävde många hänsyn. De olika landskapförbunden inom SSR var ivriga på att få sina medlemmar dokumenterade, framför allt de landskap som inte besökts vid radions inspelningsresor. Å andra sidan fanns en förväntan på en allsidig och metodisk vis-inventering. I mycket hängde den antikvariska synen på materialet kvar som innebar att det äldsta materialet borde prioriteras, men nya etnologiska dokumentationsmetoder fanns också med i diskussionerna.

Lantbrukaren och smeden Martin Martinsson (1913–1998), Svineviken, Orust, hade en stor och intressant visrepertoar som vid flera tillfällen dokumenterats av Svenskt visarkiv. Hans rytmiska och intensiva sångsätt imponerar alltiämt på de unga folksångare som har honom som förebild. Foto ur Svenskt visarkivs samlingar.

*Vid dokumentation av musiktraditionerna i svensk-norska gränstrakter 1968-69 besöktes Henrik Mölman i Glåmos, Norge, som trallade låtar.
Foto ur Svenskt visarkivs samlingar.*

De två första månaderna ägnades åt förberedelser och till att skapa kontakter ute i landet. Förutom spelmansförbunden som ställde upp helhjärtat sändes upprop och information till dialekt- och folkminnesarkiven, Nordiska Museets meddelarstab, landsantikvarierna och museerna samt till speciella intresseföreningar.

När arbetet kom igång föll bitarna på plats ganska naturligt. En stor del av resorna ägnades områden som inte förut dokumenterats, framför allt när visarkivet efter ett par år fick förstärkning på inspelningssidan av två extra medarbetare, fil.kand. Gunnar Ternhag,

sedermera musikantikvarie vid Dalarnas museum och docent i musikvetenskap, och fil.kand.Gunnar Ermedahl. Resor i Tornedalen, Småland, Blekinge och Halland är exempel på detta. Här gällde det huvudsakligen äldre informanter som intervjuades om sin musikmiljö samtidigt som deras låt- eller visrepertoar spelades in. Men det gjordes också kompletterande inspelningar med informanter som radion tidigare besökt och där man av praktiska skäl endast spelat in delar av repertoaren tidigare. Genom nyinspelningar kunde dokumentationen göras bredare – med andra ord, vi försökte få en överblick av informantens *hela* repertoar, från vaggan till graven.

De flesta inspelningar har gjorts vid "hemma hos"-besök. Intervjuer i form av samtal har varvats med sång och spel och det har druckits åtskilliga koppar kaffe genom åren vid köksbordet eller i finrummet. Ibland har kontaktpersoner varit med och berett maten, i andra fall har inspelaren kommit och överraskat. Det har också hänt att hela släkten suttit uppradad och väntat!

Leona Carlsson, Minneapolis, var en av flera musikanter som besöktes under en inspelningsfärd i USA:s svenskbygder 1980.

Foto ur Svenskt visarkivs samlingar.

Sten Samuelsson, en av de medverkande på skivan "Gatumusik från Stockholm sommaren 76".

Foto: Andreas af Malmberg.

Situationerna har varit mångahanda och det ena besöket har inte varit det andra likt. Men vi har alltid bemötts med vänlighet och stor generositet. Trots att besöken ofta inte varat mer än några timmar har det ändå i allmänhet hunnit uppstå ett slags förtrolighet mellan inspelare och informant – kanske är det samtalet kring musiken som åstadkommer det. 76-årige Nils Bengtsson i Flakeberg, Västergötland, som jag besökte i april 1970 under några timmar för att spela in hans psalmodikonspel, ringde mig sedan ungefär en gång i månaden så länge han levde och hälsade att han mådde bra och spelade en psalm varje morgon.

F.d. lantbrukaren Nils Bengtsson var gammal ungkarl som delat gården med sina nu avlidna syskon. Han bodde ensam kvar och hade det ytterst prydligt och fint i den gamla omoderna bostaden. Han t o m bakade sitt matbröd själv. Han bodde i huvudbyggnaden medan resten av gården var utarrenderad. Nils Bengtsson som spelade psalmodikon hade också byggt fem stycken. Det psalmodikon han spelade på var ca hundra år gammalt. Han hade övertagit det efter sin mor, som alltid spelade på det. Hon var varmt religiös liksom sonen. Nils Bengtsson hade hela sitt liv spelat en psalm varje morgon och kväll i samband med att han läste ur "skrifterna". Han spelade villigt för mig och visade också sina "sifferböcker". Han bjöd på kaffe och jag hade inte hjärta att fråga efter tevattnet för då hade han fått lägga eld i vedspisen igen. (ur reseberättelse)

När det gällde den samtida folkmusikutövningen blev givetvis mycket dokumenterat genom massmedia, alltså radio & TV, grammfon och tidningar. Men i mån av resurser gjordes försök att följa upp vissa samtida fenomen, t ex spelmansrörelsens verksamhet, kåksånger (den speciella vistradition som odlas på fängelser), gatu- och tunnelbanemusikanter i Stockholm (Lp-skivan "Gatumusik från Stockholm sommaren 76"), levande barntraditioner (som resulterade i LP-skivan "So Makaroni" i samarbete med folkloristen Bengt af Klintberg), spelmansstämmor, visstugor samt intervjuer med de unga generationerna spelmän om deras ideal och förebilder.

Under 1970-talet växte intresset bland folkmusikutövare runt om i landet att dokumentera folkmusiken och flera utövande spelmän kom av eget intresse att bidra med inspelningar till visarkivets samlingar. Ville Roempke dokumenterade under flera år folkmusiken i Jämtlands län för visarkivets räkning. Bengt Martinsson har under många år lämnat material från Norrbotten och Västerbotten. Per-

*August Andersson (1895–1984), Grinås, Svarteborg, Bobuslän, behärskade gammaldags flersträngsspel på sin fiol.
Foto ur Svenskt visarkärs samlingar.*

Sommaren 1969 tillbringade Anna Åslund (f.1920) som vanligt i sin fäbod Västsåtern utanför Storsjö kapell, Härjedalen. Här löser hon sina fjällkor som hon på kvällen samlade ihop genom att köka (locka).

Foto ur Svenskt visarkivs samlingar.

Anders Hillblom gjorde en mängd inspelningar åt visarkivet i Gästrikland på 1970-talet och Håkan Berglund, numera museiman i Sundsvall, spelade in spelmän och vissångare i främst Hälsingland, för att nämna några.

Samlingarna växte snabbt och alltmer tid gick åt till att registrera, katalogisera och vårda samlingarna. När materialet blev mer känt kom dessutom krav från utövare, forskare och andra intressenter att få ta del av det, vilket betydde en utökad serviceverksamhet. Efter

25 år fanns fortfarande bara en tjänst på inspelningssidan som skulle sköta allt detta. Materialet hade då en storlek på ca 35.000 inslag inspelade av visarkivets medarbetare och en lika stor samling som kommit till visarkivet från regionala inspelningsprojekt, privatpersoner, hembygdsföreningar, museer etc. År 1995 vakantsattes tjänsten på en besparingsåtgärd. Numera sköts arbetet vid sidan om flera andra uppdrag inom arkivet, vilket betyder att det blir ett minimum av ny dokumentation.

Registrering

Till arbetet hör också registrering och katalogisering av samlingarna. Inspelningarna förtecknas först och främst i en accessionskatalog, med uppgifter om namn på sångare och spelmän, inspelningsdatum och -ort, och givetvis vem som gjort inspelningen. Varje band innehållsförtecknas på ett protokoll som alltså följer varje band. Redan från början insåg vi att det skulle vara omöjligt att göra en manuell katalog över ett material som växte så snabbt. Olika datorregisterprogram prövades och där använder vi för närvarande ett skraddarsytt program (FIOL) som tagits fram vid universitetet i Oslo i samarbete med Norsk folkemusikksamling. Dessvärre har vi ännu inte hunnit ikapp med denna katalogisering, så i många fall får vi leta oss fram i en provisorisk kortkatalog.

Regional folkmusikdokumentation

Med 1970-talets folkmusikvåg och det växande intresset för lokala musiktraditioner började en mer organiserad dokumentation av dessa komma igång. Kommuner, landsting och länsbildningsförbund satsade på många håll på större inventeringar på det lokala planet. Sådana satsningar gjordes i Norrbottens län, Jämtlands län, Gävleborgs län, Västmanlands län, Värmlands län, Örebro län, Skaraborgs län, Hallands län, Småland, Blekinge län och Skåne. I flera fall var det dessvärre fråga om kortare projekt, där det insamlade materia-

let sedan blev liggande obearbetat och oåtkomligt, i andra fall hölls samlingarna tillgängliga på ideell basis.

Mycket lyckosamma var de projekt som mynnade ut i fasta tjänster vid museer och liknande verksamhet. Dit hörde t ex Dalarnas museum där fr o m 1976 en musikantikvarietjänst inlemmades i den ordinarie verksamheten. Den följdes av andra liknande tjänster vid Värmlands museum och Västernorrlands museum. På andra håll organiserades dokumentationsverksamheten på andra sätt. I Väst-sverige kom det landstingsstödda projektet "Göteborg och Bohus-län i visan" att gå upp i länsmusikstiftelsen Musik i Väst med en särskild tjänst för visdokumentation och -produktion. I Växjö växte Smålands musikarkiv fram under 80-talet och i Skåne förlades Skå-nes musiksamlingar till Folklivsarkivet i Lund.

"Folkmusikrum" med utställning och dokumentärt material inrätta-des vid flera museer, dock utan att fast tjänst knöts till detta, bl a vid Skaraborgs länsmuseum, Ljusdals museum, Bohusläns museum, Upplandsmuseet och Jamtli (Jämtlands läns museum).

Svenskt visarkiv avlastades på detta sätt mycket av ansvaret för inspelningsverksamheten runt om i landet. I stället fick visarkivet på 1980-talet en inofficiell roll som kontaktorgan och samordnare. Bl a tog Visarkivet initiativet till årliga kontakträffar och sammanställde två rapporter om folkmusikdokumentation i Sverige (1982 och 1988). Under 1990-talet har bilden förändrats – mindre projekt har för-svunnit och viss museiverksamhet hotas av nedskärningar. Det bety-der större ansvar för de etablerade institutionerna på området.

Det kan tilläggas att en stor del av det regionalt inspelade mate-rialet finns i kopia hos Svenskt visarkiv. På samma sätt har stora delar av visarkivets inspelningar kopierats och finns i regionala arkiv med syfte att områdets musik skall vara tillgängligt på platsen.

Teknisk utrustning

In på 1990-talet har så gott som samtliga visarkivets egna inspelningar gjorts med inspelningsapparat av märket Nagra Kudelski. Det innebär att alla inspelningar har hög teknisk kvalitet och utan vidare kan användas för radiobruk och fonogramframställning. I huvud-

Märta Ramsten intervjuade Bertil Nygård, Djura, och Karin Westblad, Dala-Floda, om fäbodlivet. Inspelningen gjordes i Forsbodarna juli 1978.

Foto: Torbjörn Ivarsson.

sak är det fråga om monoinspelningar. Den mikrofon som använts är Sennheiser MD21 eller MD421. Under 70-talet gjordes parallellt med ljudinspelningar en del filmupptagningar med en av visarkivet anskaffad filmkamera (Beaulieu Super 8). Senare har vissa videoupp- tagningar gjorts. Under 1990-talet har i allmänhet digital utrustning använts vid ljudupptagningar.

Genom att vi ständigt får in privatinspelat material måste arkivet se till att det finns apparatur där alltifrån trådspelningar till rull- band inspelade på 4-spår och med lägsta hastighet kan överföras. Inspelningarna har hittills huvudsakligen lagrats på magnetofonband av s k arkivstandard, det hittills säkraste sättet. Problemen med lag- ring av ljud och bild diskuteras ständigt vid alla större arkiv världen över och visarkivet försöker hålla sig à jour med de senaste rönen. En överföring till digitalt medium har påbörjats.

Exkursioner och forskning

Under flera år anordnade visarkivet tillsammans med de musikvetenskapliga institutionerna, främst Uppsala-institutionen, exkursioner på olika håll i landet. Syftet var att studenterna skulle få pröva på den praktiska sidan av fältarbetet och samtidigt bekanta sig med lokala musikmiljöer. 1968 förlades exkursionen till Närke, 1969 till norra Jämtland och motsvarande område på andra sidan gränsen till Norge. Denna senare exkursion gjordes i samarbete med musikvetenskapliga institutionen i Trondheim. Vid dessa båda veckolånga exkursioner bestod arbetet i huvudsak av folkmusikinspelningar av mer traditionellt slag, dvs. musik- och intervjuupptagningar i informanternas hemmiljöer.

Åren 1971 och 1972 fick exkursionerna en annan utformning. I *Rapport från en Gotlandsvecka* 1971 framgår att tre olika musikaliska objekt undersöktes med tre olika metoder. 1972, däremot, besökte de enskilda exkursionsdeltagarna spelmansstämmor i olika delar av landet. Resultatet blev en omfattande dokumentation av dessa vid olika tidpunkter sommaren 1972.

Tillsammans med den musikvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet företogs en exkursion till Värmland 1976.

1977 var det återigen dags för en exkursion tillsammans med Uppsala-institutionen – denna gång gällde det dokumentation av musiktraditioner knutna till fäbodväsendet i Klövsjö, Jämtland. Vid denna exkursion, som leddes av Anna Ivarsdotter Johnson och mig, deltog också freelancefilmaren Boris Ersson som gjorde en film för TV:s räkning "Kom Majrosa, Sköna, Älgrosa".

Sedan blev det ett långt hopp till 1995. Då tog Visarkivet initiativ till en kurs i fältarbetsteknik i musiketnologi under en sommarvecka. Kursen, som anordnades i samarbete med Västsvenska sommaruniversitetet förlades till Korrö i Småland i anslutning till den stämma som varje år hålls under en helg i juli.

Det är roligt att kunna konstatera att vid de flesta av dessa exkursioner har en eller flera deltagare blivit så fångad av ämnet att de sedan fortsatt på den musiketnologiska banan och återfinns numera på olika museitjänster, i radioarbete eller i forskningssammanhang.

Svenskt visarkivs inspelningar har varit utgångspunkt för åtskilliga uppsatser i musikvetenskap och etnologi – vid det här laget ett 30-tal – samt artiklar i årsböcker och liknande. De har också presenterats vid internationella konferenser. Vissa speciella inspelningar återfinns som undersökningsmaterial i Anna Ivarsdotter Johnsons avhandling om lockrop samt i den nyligen utgivna *Folklig koralsång* (Jersild och Åkesson). SVA:s inspelningarna av s.k. medeltidsballader finns upptagna i utgåvan *Sveriges Medeltida Ballader*.

Fonogramutgivning

Visarkivet har haft ett långt och givande samarbete med Rikskonserter när det gäller utgivningen av folkmusik på fonogram. Allteftersom samlingarna växte och därmed också intresset för inspelningarna, föddes tankarna på att ge ut valda delar på grammofon. Vid kontakter med Per-Anders Hellquist som höll i fonogramutgivningen på dåvarande Institutet för Rikskonserter föreslog denne att en dokumentär skivserie "Folkmusik i Sverige. Traditionsinspelningar från Svenskt visarkiv" skulle ges ut i ett samarbete mellan Visarkivet och Rikskonserter.

Första Lp:n "Munspel och handklavér" publicerades 1973 och sedan följde en lång rad skivor uppbyggda kring olika genrer av vokal och instrumental musik. Sammanlagt omfattade serien 27 Lp-skivor. Till detta kom också tre skivor i serien Music in Sweden. Samarbetet fungerade så att Visarkivet stod för urval och kommentarer samt förstods materialet. Rikskonserter svarade för den tekniska bearbetningen och den övriga produktionsapparaten.

Men det fanns mer material som borde ges ut. Rikskonserter kunde dock inte åta sig detta på grund av nya instruktioner för fonogramverksamheten. Därför startades ett samarbete med Musikmuseet och Arkivet för ljud och bild om fonogramutgivning under märket Svea fonogram med syfte att främja "fonogramutgivning av kulturhistoriskt värdefullt ljudmaterial". Under detta märke producerade de olika institutionerna sina egna fonogram med ekonomiskt bidrag från Kulturrådet. För Svenskt visarkivs del blev det tre kassett-

utgåvor med tillhörande häften, "Polskan i Norden", "Skämtvisor från fem sekel" och "Axel Sjölander – spelman från Grönadal".

Så inträdde CD-åldern. Visarkivet kontaktades 1992 av Kungl. Musikaliska akademien, som föreslog att en återutgivning av Lp-serien på CD kunde ske i akademiens serie "Musica Sveciae". Detta kom att ske i samarbete mellan akademien, Svenskt visarkiv, Sveriges Radio P2 och Svenska Rikskonserter, ett samarbete som fungerade utmärkt.

Vappersta-Lasse (eg. Gustav Larsson; 1894–1976), Vappersta, Vagnhärad, Sörmland, samlade på äldre dragspel och var också en skicklig musikanter. Han fanns med på visarkivets första Lp-utgåva "Munspel och handklaver" som numera är återutgiven på CD.

Materialet hämtades från både Svenskt visarkivs inspelningar och Sveriges Radios folkmusiksamling. Urvalet gjordes även denna gång av visarkivet, liksom kommentarer och texter. För den tekniska bearbetningen svarade Sveriges Radio och för produktion och lagerhållning Svenska Rikskonserter skivmärke Caprice. Till producent för serien utsågs Anna Frisk som lyckades med konststycket att på tre och ett halvt år producera serien om 25 CD-skivor. De sista skivorna släpptes i samband med en folkmusikkonsert i Berwald-hallen den 15 november 1997, vid vilken serien officiellt överlämnades till kulturministern.

Källor och litteratur

- Dokumentation av spelmansstämmor i Sverige sommaren 1972*. Stencilerad rapport. Jersild, Margareta och Åkesson, Ingrid, *Folklig koralång. En musiketnologisk undersökning av bakgrunden, bruket och musiken*. Stockholm 2000.
- Johnson, Anna Ivarsdotter, *Svenska locklåtar i nutidstradition. Studier över storform och funktion*. Stencil. Uppsala 1972.
- *Sången i skogen. Studier kring den svenska fäbodmusiken*. Diss. Uppsala 1986. Protokoll från Samarbetsnämnden för svensk folkmusik (SVA:s ämbetsarkiv).
- Ramsten, Märta, "Bland jämtar och troll" i *Jämten 1968*.
- "Om Svenskt visarkivs inspelningsverksamhet" i *Visa och visforskning*. Meddelanden från Folkkultursarkivet 3. Helsingfors [1974].
- (red), *Om folkmusikinspelning i Sverige 1982*. Stencilerad rapport.
- (red), *Dokumentation av folkmusik. En liten redogörelse för inspelningsverksamheten i Sverige 1988*. Stencilerad rapport.
- Rapport från en kurs i Fältarbetsteknik i musiketnologi sommaren 1995 i Korro*. Stencil.